

Briselē, 2023. gada 30. novembrī
(OR. en)

16100/23

FISC 275
ECOFIN 1294

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
lepr. dok. Nr.:	15502/23
Temats:	Projekts – <i>ECOFIN</i> padomes ziņojums Eiropadomei par nodokļu jautājumiem - apstiprināšana

1. *ECOFIN* padome tika aicināta ziņot Eiropadomei par dažādiem nodokļu jautājumiem, kas it īpaši ir minēti Eiropadomes 2012. gada marta un jūnija, 2013. gada maija, 2014. gada decembra un 2017. gada oktobra secinājumos.
2. Nodokļu jautājumu darba grupa (augsta līmeņa darba grupa) 2023. gada 23. novembrī sagatavoja un apstiprināja projektu *ECOFIN* padomes ziņojumam Eiropadomei par nodokļu jautājumiem, lai to 2023. gada 8. decembrī iesniegtu Padomei. Vienojās arī par to, ka pirms galīgās ziņojuma redakcijas publicēšanas ierastos faktiskos atjauninājumus (daļas kvadrātiekvās) pēc Padomes sanāksmes veiks Padomes Ģenerālsekretariāts.
3. Tādēļ Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ieteikt *ECOFIN* padomei apstiprināt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto ziņojumu kā tās darba kārtības "A" punktu, lai to varētu iesniegt Eiropadomei (2023. gada 14. un 15. decembris).

**PROJEKTS – ECOFIN PADOMES ZIŅOJUMS EIROPADOMEI PAR NODOKĻU
JAUTĀJUMIEM**

A. IEVADS

1. Šajā Padomes ziņojumā ir sniegts pārskats par to, kas Padomē ir sasniegts Spānijas prezidentūras laikā, kā arī pārskats par pašreizējo stāvokli svarīgākajos nodokļu jomas dosjē, par kuriem notiek sarunas. Ziņojums ir sagatavots, pamatojoties uz diskusijām, kas notika Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā) (ALDG) un attiecās uz horizontāliem stratēģiskas nozīmes nodokļu politikas jautājumiem saskaņā ar grupas pilnvarām.
2. Ziņojumā ir atspoguļots pašreizējais stāvoklis attiecīgajā Padomes darbā un ir aplūkoti jautājumi, kas kopš 2012. gada ir minēti vairākos Eiropadomes secinājumos ¹, Eiropadomes locekļu 2021. gada 25. marta paziņojumā ², Padomes 2012. gada ³ un 2016. gada ⁴ secinājumos PVN jomā, Padomes 2017. gada secinājumos par pievēršanos izaicinājumiem, kas saistīti ar nodokļu piemērošanu digitālā ekonomikā gūtai peļņai ⁵, Padomes 2020. gada secinājumos par turpmāku administratīvas sadarbības attīstību nodokļu jomā Eiropas Savienībā ⁶, kā arī Padomes 2020. gada 27. novembra secinājumos par taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu atvēršanos laikā, par digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā un labu nodokļu pārvaldību ES un ārpus tās ⁷.
3. Prezidentvalsts Spānija norādīja, ka nodokļu politikas jomas prioritātes ir panākt progresu jaunajā starptautiskajā nodokļu sistēmā un cīnīties pret agresīvu nodokļu plānošanu, pastiprinot krāpšanas apkarošanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas pasākumus, un jo īpaši:

¹ Dok. EUCO 4/3/12 REV 3 (9. un 21. punkts), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (11. punkts), EUCO 10/20 (A29. punkts un 147. punkts) un EUCO 13/20.

² Dok. ST 18/21.

³ Dok. ST 9586/12.

⁴ Dok. ST 9494/16.

⁵ Dok. ST 15175/17.

⁶ Dok. ST 8482/20.

⁷ Dok. ST 13350/20.

- vērsties pret dalībvalstīs izveidotām vienībām, kurām nav satura vai kurām ir minimāls saturs, un kuru galvenais mērķis ir iegūt nodokļu priekšrocības, samazinot citu dalībvalstu nodokļu bāzi;
- izmantot digitālās pārkārtošanās sniegtās priekšrocības, lai novērstu krāpšanu PVN jomā un atbalstītu ES uzņēmumus;
- izstrādāt efektīvāku procedūru nodokļu ieturēšanas pārvaldībai; un
- stiprināt sadarbību starp dalībvalstu nodokļu iestādēm un veicināt labu pārvaldību nodokļu jomā.

4. Prezidentvalsts Spānija nodokļu jomai ir piešķirusi augstu prioritāti – Nodokļu jautājumu darba grupai bija 24 pilnas dienas sanāksmes un četras sanāksmes, kas ilga pusi dienas, Rīcības kodeksa jautājumu grupai – divas pilnas dienas sanāksmes un viena sanāksme, kas ilga pusi dienas, savukārt Nodokļu padomniekiem/atašejiem – divas sanāksmes, kas ilga pusi dienas. Turpinājās darbs pie visiem vēl nepabeigtajiem dosjē, tostarp šādiem: grozījumi Direktīvā par administratīvu sadarbību nodokļu jomā, priekšlikumi, kas ietverti paketē “PVN digitālajā laikmetā”, priekšlikums par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (*FASTER*), priekšlikums, kura mērķis ir novērst čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām (*UNSHELL*), priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (*HOT*), priekšlikums Padomes Direktīvai par transfertcenu noteikšanu un priekšlikums Padomes Direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”, ES saraksta atjaunināšana attiecībā uz jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, kā arī Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšana.

5. Konkrētāk, Padome:

- a) izvērtēja progresu, kas panākts ESAO/G20 nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (*BEPS*) jomā izveidotā iekļaujošā satvara sarunās par divu pīlāru risinājumu attiecībā uz tādu nodokļu problēmu novēršanu, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas, un apstiprināja paziņojumu par šo tematu;
- b) ES un tās dalībvalstu vārdā pieņēma nostāju par sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā saistībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra 2023. gada 8. augustā publicētā ziņojuma secinājumiem;
- c) pieņēma Padomes Direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES (*DAC8*);
- d) panāca ievērojamu progresu ceļā uz vienošanos attiecībā uz Padomes Direktīvu par

ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem;

- e) pieņēma zināšanai prezidentvalsts progresa ziņojumu par paketi “PVN digitālajā laikmetā”;
 - f) analizējot vairākas jaunas pieejas nolūkā apkopot atšķirīgos viedokļus par svarīgām priekšlikuma daļām, virzīja uz priekšu sarunas par priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām;
 - g) panāca progresu attiecībā uz priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija); un
 - h) sāka izskatīt priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (*HOT*), priekšlikumu Padomes Direktīvai par transfertcenu noteikšanu un priekšlikumu Padomes Direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”.
6. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi) arī turpināja darbu pie dažādiem jautājumiem, kas ietilpst tās pašreizējās pilnvarās, tostarp pie ES saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, kā izklāstīts grupas sešu mēnešu ziņojumā ⁸. Padome ES sarakstu pēdējoreiz atjaunināja 2023. gada 17. oktobrī ⁹.
7. Turpmāk izklāstīta sīkāka informācija par atsevišķiem dosjē.

⁸ Dok. ST 15757/23 + ADD 1–12.

⁹ OV C, 23.10.2023., C/2023/437.

B. ES TIESĪBU AKTI NODOKĻU JOMĀ

1) Tiešie nodokļi

a) FASTER

8. Komisija 2023. gada 19. jūnijā nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Direktīvai par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (“*FASTER*”) ¹⁰. Šā priekšlikuma mērķis ir visā ES ieviest efektīvākas (un saskaņotākas) procedūras attiecībā uz pārrobežu gadījumiem, kad tiek piemērots ieturējuma nodokļa atvieglojums, ko dalībvalstis iekasē no ienākumiem, kuri gūti, turot publiski tirgotus vērtspapīrus (dividendes par kapitāla vērtspapīriem un procenti par obligācijām). Izmantojot obligātu reģistru un standartizētus ziņošanas pienākumus lieliem finanšu starpniekiem un izmantojot saskaņotas nodokļu atvieglojumu procedūras un digitālo ES nodokļu rezidences apliecību attiecīgajiem nodokļu maksātājiem (ieguldītājiem), tiek izvirzīts divējāds mērķis: atbalstīt kapitāla tirgu savienības labu darbību, atvieglojot pārrobežu ieguldījumus, un nodrošināt taisnīgu nodokļu uzlikšanu, novēršot krāpšanu nodokļu jomā un ļaunprātīgu izmantošanu šajā jomā.
9. Prezidentvalsts Spānija šim tiesību akta priekšlikumam piešķir augstu prioritātes līmeni un Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī panāca labu tehnisko progresu (notika sešas Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes un tika apspriesti četri kompromisa teksti).
10. Šā tiesību akta priekšlikuma tehniskā analīze un diskusijas ar dalībvalstīm atklāja – lai tekstu varētu iesniegt Padomei vienošanās panākšanai, Komisijas ierosinātais sākotnējais teksts ir jāpielāgo. Tādēļ prezidentvalsts Spānija tekstā izdarīja vairākus grozījumus, un jo īpaši tā:
- pielāgoja noteikumus, kas piemērojami digitālās nodokļu rezidences apliecības izdošanai;
 - iekļāva noteikumus, kas sertificētiem finanšu starpniekiem ļautu ieņemt nesertificētu starpnieku pozīciju, lai atvieglotu atbrīvojuma piemērošanu un papildinātu informāciju, kas jāpaziņo nodokļu administrācijām;
 - nostiprināja tās informācijas apjomu, kas jāsniedz sertificētiem finanšu starpniekiem, un precizēja vairākus citus saistītus noteikumus;
 - precizēja nosacījumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstis var noraidīt ātrās atmaksas pieprasījumus, lai samazinātu iespējas iesniegt krāpnieciskus prasījumus;

¹⁰ Dok. ST 10820/23 + ADD 1–5.

- pievienoja īpašus noteikumus, kas reglamentē gadījumus, kuri saistīti ar netiešajiem ieguldījumiem; un
 - sīkāk precizēja noteikumus par nokavējuma procentiem, atbildību, personas datu aizsardzību un gaidāmās direktīvas izvērtēšanu.
11. Viens no galvenajiem jautājumiem šajās sarunās ir vairāku dalībvalstu lūgums paturēt iespēju saglabāt to pašreizējās sistēmas attiecībā uz atvieglojumu no ieturējuma nodokļa ienākumu izcelsmes vietā. Lai šajā jautājumā panāktu turpmāku progresu, prezidentvalsts ierosināja, ievērojot īpašus nosacījumus, šādu iespēju paredzēt. Vēl viens temats, ko izvirzīja viena delegācija, bija brīvprātība dalībvalstīm attiecībā uz finanšu starpnieku reģistra izveidi un ziņošanas pienākumiem.
12. Vispārējās ievirzes diskusijas par šo dosjē notika Nodokļu jautājumu darba grupas (augsta līmeņa) sanāsmē 23. novembrī. Kļuva skaidrs, ka ir panākts būtisks progress, un jo īpaši tika plaši atbalstīts noteikums par elektronisku nodokļu rezidences apliecību. Tomēr, lai šo dosjē varētu iesniegt Padomei vispārējās pieejas apstiprināšanai, ir jāveic papildu tehniskais darbs.

b) Ļaunprātīga čaulas vienību izmantošana

13. Komisija 2021. gada 22. decembrī iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko paredz noteikumus, lai novērstu čaulas vienību ļaunprātīgu izmantošanu nodokļu vajadzībām, un ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES (“*Unshell*” priekšlikums) ¹¹.
14. Priekšlikuma mērķis ir nepieļaut, lai uzņēmumi bez minimāla satura apietu nodokļus un izvairītos no nodokļu maksāšanas, un veicināt pareizu iekšējā tirgus darbību. Priekšlikuma mērķis ir cīnīties pret ļaunprātīgu čaulas vienību izmantošanu nodokļu vajadzībām un nodrošināt, lai Eiropas Savienības pastkastītes uzņēmumi, kas neveic saimniecisko darbību vai veic minimālu saimniecisko darbību, nevarētu gūt labumu no nodokļu atvieglojumiem.
15. ALDG 2022. gada 6. janvāra sanāsmē priekšlikums tika iesniegts delegācijām, un prezidentvalsts Francija paziņoja par nodomu sākt diskusijas Padomē par šo dosjē. Pirmā kārtā, kurā priekšlikumu analizēja pa pantam, tika pabeigta Francijas prezidentūras laikā 23. maijā.

¹¹ Dok. ST 15296/21.

16. Čehijas prezidentūras laikā tika gūti panākumi, izpētot turpmāk iespējamo rīcību attiecībā uz nodokļu sekām, un tika iesniegti kompromisa teksti par priekšlikuma daļām, piemēram, par tādu vienību identificēšanu, kurām nav minimālā satura, kā arī par informācijas apmaiņu. Principā vairākums delegāciju atbalstīja priekšlikuma mērķus, bet tās pauda uzskatu, ka, pirms vienošanās varētu būt iespējama, būtu vajadzīgs turpmāks nozīmīgs tehniskais darbs.
17. Zviedrijas prezidentūras laikā tika panākts progress vairākos tādos strīdīgos jautājumos kā darbības joma, minimālā satura kritēriji, nodokļu sekas un nodokļu rezidences apliecība. ALDG sniedza norādījumus turpmākam darbam pie šiem un arī citiem neatrisinātiem jautājumiem. Delegācijas uzsvēra, ka dažādas šīs sarežģītās direktīvas daļas ir savstarpēji saistītas tādā ziņā, ka vienā direktīvas daļā izvēlētais virziens varētu ietekmēt risinājumu citās daļās.
18. Prezidentvalsts Spānija turpināja darbu pie šā dosjē, kas tika apspriests Nodokļu jautājumu darba grupā 4. jūlijā un 5. septembrī un Augsta līmeņa darba grupā 4. oktobrī un 23. novembrī. Darba grupas sanāsmē jūlijā tika apspriesti šādi jautājumi: nodokļu sekas, saikne ar valsts tiesību aktiem ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas jomā, izslēgtās vienības, minimālais saturs, prezumpcijas atspēkošana un administratīvā sloga samazināšana, nodokļu rezidences apliecība un informācijas apmaiņa. Pamatojoties uz delegāciju paustajiem viedokļiem un balstoties uz iepriekšējo prezidentūru laikā gūtajiem panākumiem, prezidentvalsts septembrī nāca klajā ar kompromisa tekstu, kas aptver visu direktīvas projektu. Par šo tekstu delegācijas pauda atšķirīgus viedokļus, kas tām liedza panākt vienošanos, un kā alternatīvu ierosināja divpakāpju pieeju. Šī pieeja sastāv no diviem posmiem – pirmajā posmā direktīva ietvertu automātisku informācijas apmaiņu par vairākām saskaņotām pazīmēm, kas notiktu līdztekus iekšzemes nodokļu seku piemērošanai, kad tas atzīts par lietderīgu. Otrajā posmā dalībvalstis savstarpēji apmainītos ar paraugpraksi par šīs informācijas izmantošanu, lai piemērotu nodokļu sekas. Turklāt tika ierosināts, ka pēc tam, kad šāda prakse būtu izvērtēta, nākotnē vajadzības gadījumā varētu nākt klajā ar jaunu priekšlikumu.

19. Oktobrī prezidentvalsts uzdeva jautājumu ALDG, vai delegācijas vēlētos turpināt darbu pie kompromisa teksta, vai arī varētu apsvērt divpakāpju pieeju. Lai gan divpakāpju pieejas princips zināmā mērā tika atbalstīts, vairākas delegācijas pauda viedokli, ka galvenie neatrisinātie jautājumi ar šo pieeju netiks atrisināti, un vairākas delegācijas uzskatīja, ka tā, iespējams, būtu jāanalizē sīkāk. Minētajā sanāksmē Komisija ierosināja alternatīvu turpmāko rīcību, kuras pamatā varētu būt minimālā standarta pieeja un seku instrumentu kopums. Ņemot vērā to, ka attiecībā uz divpakāpju pieeju būtu jāveic papildu tehniskais darbs, prezidentvalsts, pamatojoties uz Komisijas ierosinājumiem, iesniedza priekšlikumu ALDG novembra sanāksmei, lai pārbaudītu, vai tas varētu būt pieņemams alternatīvs veids, kā turpināt darbu. Tomēr par šo jauno priekšlikumu netika panākta vienošanās, kas būtu pieņemama visiem, tāpēc būs vajadzīgas turpmākas diskusijas, lai rastu kompromisa risinājumus neatrisinātajiem jautājumiem.

c) Priekšlikums Padomes direktīvai par BEFIT, par transfertcenu noteikšanu un par galvenā biroja nodokļu sistēmu

20. Komisija 2023. gada 12. septembrī iesniedza trīs svarīgus jaunus tiesību aktu priekšlikumus Padomes direktīvām uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā:

- priekšlikums Padomes Direktīvai “Uzņēmējdarbība Eiropā: ienākumu nodokļu sistēma (*BEFIT*)”¹², kuras galvenais mērķis ir izstrādāt kopēju uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu lieliem starptautiskiem uzņēmumiem ES. Tā kā tika ierosināta *BEFIT* direktīva, Komisija atsauca priekšlikumus par kopējo uzņēmumu (konsolidēto) nodokļu bāzi (KKUINB/KKUINB), kurus Padome izskatīja kopš 2016. gada un kuri tika apturēti sakarā ar globālajām sarunām par divu pīlāru reformu (saistībā ar ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidoto iekļaujošo satvaru);

¹² Dok. ST 12965/23 + ADD 1–3.

- priekšlikums Padomes Direktīvai par transfertcenu noteikšanu ¹³, kuras galvenais mērķis ir ES tiesību aktos integrēt galvenos transfertcenu noteikšanas principus un noteikumus, par kuriem panākta vienošanās ESAO satvarā, un kura arī rada iespēju Savienībā izveidot kopīgus saistošus noteikumus par to, kā konkrētiem darījumiem būtu jāpiemēro nesaistītu pušu darījuma princips;
- priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko izveido Galvenā biroja nodokļu (*HOT*) sistēmu mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ¹⁴, kuras mērķis ir vienkāršot uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību izpildi mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas nolemj darboties pāri robežām ES. Komisija būtībā ierosina, ka MVU, kuriem ir pastāvīga pārstāvniecība vismaz vienā citā (“uzņēmēj-”) dalībvalstī, varētu brīvprātīgi turpināt piemērot nodokļu noteikumus, kas tiem ir zināmi (“piederības” dalībvalstī), un tie varētu aprēķināt un paziņot “piederības” dalībvalsts nodokļu iestādēm pastāvīgās pārstāvniecības citā (“uzņēmēj-”) dalībvalstī ar nodokli apliekamo rezultātu. “Piederības” dalībvalsts tad piemērotu “uzņēmējdalībvalstu” nodokļa likmi ar nodokli apliekamajam rezultātam un iekasētu uzņēmumu ienākuma nodokli, kas jāmaksā pastāvīgajai pārstāvniecībai, pirms rezultātā gūtie ieņēmumi tiek pārskaitīti attiecīgajām uzņēmējdalībvalstīm. Šī sistēma varētu samazināt saistību izpildes izmaksas, veicināt MVU pārrobežu paplašināšanos un palīdzēt nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus MVU dalībai iekšējā tirgū.

21. Dalībvalstis ir sākušas šo trīs priekšlikumu analīzi un tehnisko darbu saistībā ar tiem Nodokļu jautājumu darba grupas līmenī. Par šo jautājumu ir notikušas trīs Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes.

¹³ Dok. 12954/23 + ADD1.

¹⁴ Dok. 12951/23 + ADD 1–5.

d) Direktīva par globālo minimālo nodokļu uzlikšanu (2. pīlārs) un sarunas BEPS jomā izveidotajā iekļaujošajā satvarā par divu pīlāru reformu

22. Padomes Direktīvu (ES) 2022/2523 (2022. gada 15. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (Otrā pīlāra direktīvu)¹⁵ dalībvalstīm vajadzētu transponēt no 2023. gada 31. decembra.
23. ESAO/G20 BEPS jomā izveidotais iekļaujošais satvars 2023. gada jūlijā paziņoja, ka ir turpinājies progress attiecībā uz atlikušajiem divu pīlāru reformas elementiem, kā izklāstīts tā noslēguma paziņojumā par divu pīlāru risinājumu attiecībā uz tādu nodokļu problēmu novēršanu, kas rodas no ekonomikas digitalizācijas. Attiecībā uz otro pīlāru iekļaujošais satvars 2023. gada 13. jūlijā pieņēma dokumentu paketi, kas ietvēra vienošanos par *GLOBE* informācijas deklarācijas datu punktiem un turpmākus administratīvus norādījumus, jo īpaši ietverot divas jaunas “drošības zonas”. Prezidentvalsts (2023. gada 14. jūlijā) sniedza Padomei (*ECOFIN*) aktuālo informāciju par šiem jautājumiem¹⁶.
24. Līdz šim ESAO/G20 BEPS jomā izveidotā iekļaujošā satvara progress ir turpinājies saskaņā ar pārskatīto grafiku. Attiecībā uz otro pīlāru daudzpusējais instruments par nodokļu uzlikšanas noteikumu (*STTR*) ir darīts pieejams parakstīšanai 2023. gada 2. oktobrī. Šis instruments kopā ar divpusējām sarunām valstīm ļaus *STTR* efektīvi īstenot spēkā esošajos divpusējos nodokļu nolīgumos. Progress ir panākts arī attiecībā uz pirmā pīlāra pamatelementu (summa A un summa B) pārējiem aspektiem un daudzpusējo konvenciju, ar kuru tiks īstenota summa A. Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā) delegācijas tiek regulāri informētas par pašreizējo stāvokli šajās sarunās.
25. Ņemot vērā notiekošo darbu un divpusējos kontaktus šajos jautājumos, prezidentvalsts ierosināja dalībvalstīm apspriest iespēju, ka Padome (*ECOFIN*) atkārtoti apstiprina savu politisko atbalstu divu pīlāru risinājumam, jo šīs sarunas tuvojas noslēgumam.

¹⁵ OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.

¹⁶ Skatīt dok. 11223/23.

26. Pēc nodokļu padomnieku/atašeju sanāksmes 2023. gada 13. oktobrī un turpmākiem divpusējiem kontaktiem, kā arī pēc Pastāvīgo pārstāvju komitejas (II) 31. oktobra sanāksmes Padome 2023. gada 9. novembrī apstiprināja paziņojumu, kurā tā cita starpā atzinīgi novērtēja un atbalstīja Iekļaujošā satvara panākto vienošanos par precizējumiem attiecībā uz otrā pīlāra piemērošanu, kas ietverti Iekļaujošā satvara 2022. gada decembrī, 2023. gada februārī un 2023. gada jūlijā apstiprinātajos administratīvajos norādījumos, tostarp pārejas noteikumu par nepietiekami apliktu peļņu un kvalificēta minimālā vietējā virsnodokļa piemērošanu “drošības zonām”, jaunās norādes par pārnesamiem nodokļu kredītiem, kā arī pārejas pārskatu sniegšanu par katru valsti attiecībā uz “drošības zonām” un *GloBE* informācijas deklarāciju. Komisija turklāt sagatavoja paziņojumu iekļaušanai Padomes sanāksmes protokolā, kurā tā jo īpaši puda viedokli, ka administratīvie norādījumi, ko Iekļaujošais satvars apstiprināja 2022. gada decembrī, 2023. gada februārī un 2023. gada jūlijā, ir saderīgi ar Otrā pīlāra direktīvu ¹⁷.

2) **Netiešie nodokļi**

a) PVN digitālajā laikmetā

27. Komisija 2022. gada 8. decembrī nāca klajā ar paketi “PVN noteikumi digitālajā laikmetā”, kurā ietverti trīs priekšlikumi:

- priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā ¹⁸;
- priekšlikums Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam ¹⁹; un
- priekšlikums Padomes Īstenošanas regulai, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz informācijas prasībām konkrētiem PVN režīmiem ²⁰.

¹⁷ Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.).

¹⁸ Dok. ST 15841/22.

¹⁹ Dok. ST 15842/22.

²⁰ Dok. ST 15843/22.

28. Paketei ir trīs mērķi. Pirmkārt, tajā ir paredzēts ar digitālās ziņošanas prasību ieviešanu modernizēt PVN ziņošanas pienākumus, pamatojoties uz elektronisko rēķinu sagatavošanu. Otrkārt, ar to ir plānots risināt platformu ekonomikas problēmas, atjauninot piemērojamos PVN noteikumus. Treškārt, tās mērķis ir novērst administratīvo slogu, virzoties uz vienotu PVN reģistrāciju.
29. Komisija savu dokumentu paketi iesniedza darba grupas sanāksmē, kas notika Čehijas prezidentūras laikā, un prezidentvalsts Zviedrija sāka darbu pie paketes, tostarp pie kompromisa tekstiem par visiem trim priekšlikumu aspektiem, kurus delegācijas atzinīgi novērtēja kā stabilu pamatu turpmākam darbam.
30. Lai virzītu turpmāko darbu pie šā dosjē, Padome 2023. gada 16. jūnijā par priekšlikumiem rīkoja politikas debates, kuras ALDG bija sagatavojusi 2023. gada 1. jūnijā. Debatēs ministri kopumā pauda gandarījumu par Komisijas priekšlikumu vispārīgām nostādnēm un Zviedrijas prezidentūras laikā gūtajiem panākumiem. Daudzi ministri arī lūdza elastīgu pieeju attiecībā uz iekšzemes digitālās ziņošanas sistēmām, kā arī turpināt darbu pie tā, lai precīzi noteiktu platformu pastiprināto lomu PVN iekasēšanā izmitināšanas vietu īstermiņa īres un pasažieru pārvadājumu pakalpojumu jomā.
31. Kaut arī prezidentvalsts Spānija turpināja darbu pie visām trim paketes daļām, vislielākais progress tika panākts attiecībā uz platformu ekonomiku un vienotu PVN reģistrāciju.
32. Attiecībā uz daļām, kas saistītas ar vienotu PVN reģistrāciju, prezidentvalsts kļiedēja daudzu delegāciju bažas, svītrojot priekšlikuma daļas, kas attiecas uz domājamā pakalpojumu sniedzēja noteikuma paplašināšanu un uz mākslas darbiem un lietotām precēm. Jaunā iezīme, kas saistīta ar obligātu importa vienas pieturas aģentūru, tika atlikta; tā tiks apspriesta saistībā ar Savienības Muitas kodeksa reformas PVN aspektiem, arī tāpēc, ka no vairākām dalībvalstīm bija iebildumi pret *IOSS* obligātu izmantošanu, kā arī dažas no tām izvirzīja priekšlikumu izpētīt alternatīvus risinājumus.

33. Attiecībā uz daļām, kas saistītas ar platformām, prezidentvalsts stratēģija bija samierināt nostājas, ko puda delegācijas ar šaubām par domājamā pakalpojumu sniedzēja noteikumu vai delegācijas, kuras vēlas panākt lielāku elastību attiecībā uz izmitināšanas vietas īstermiņa īres un pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, ar to delegāciju nostāju, kuras cenšas līdz minimumam samazināt iekšējā tirgus sadrumstalotību. Lai gan lielākā daļa dalībvalstu atbalsta jaunāko prezidentvalsts kompromisa tekstu, dažas delegācijas to nevarēja atbalstīt, un dažas ierosināja fakultatīvi piemērot domājamā pakalpojumu sniedzēja noteikumu, turklāt dažas no tām ierosināja domājamā pakalpojumu sniedzēja noteikumu aizstāt ar ziņošanas pienākumiem.

34. Lieta tika apspriesta astoņās Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēs jūlijā, septembrī, oktobrī un novembrī, kā arī divās ALDG sanāksmēs jūlijā un novembrī. Detalizēts progress, kas panākts saistībā ar paketi, sīkāk ir izklāstīts progresa ziņojumā ST 15877/23.

b) Enerģijas nodokļu direktīvas (END) pārskatīšana

35. Komisija 2021. gada 14. jūlijā iesniedza priekšlikumu Padomes Direktīvai, ar ko pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija) ²¹ (“END priekšlikums”).

36. END priekšlikums ir daļa no paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” ²², kuras nolūks ir īstenot vērienīgos ES mērķus līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Minētā pakete ir tādu savstarpēji saistītu priekšlikumu kopums, kuri visi palīdz virzīties uz vienu mērķi – nodrošināt taisnīgu, konkurētspējīgu un zaļu pārkārtošanos līdz 2030. gadam un vēl tālākā perspektīvā.

37. END priekšlikuma mērķi ir šādi:

- a) Eiropas zaļā kursa kontekstā nodrošināt pielāgotu satvaru, kas palīdzētu sasniegt ES 2030. gada mērķrādītājus un līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Tas nozīmētu saskaņot nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ar ES enerģētikas, vides un klimata politiku, tādējādi veicinot ES centienus samazināt emisijas;
- b) nodrošināt satvaru, kas saglabā un uzlabo ES iekšējo tirgu, atjauninot energoproduktu tvērumu un likmju struktūru, kā arī racionalizējot to, kā dalībvalstis izmanto atbrīvojumus no nodokļiem un nodokļu samazinājumus; un

²¹ Dok. ST 10872/21.

²² Dok. ST 10849/21.

c) saglabāt spēju radīt ieņēmumus dalībvalstu budžetos.

38. Padome (*ECOFIN*) 2022. gada 17. jūnijā pieņēma zināšanai prezidentvalsts progresa ziņojumu par END priekšlikumu ²³. Padome (*ECOFIN*) 2022. gada 6. decembrī rīkoja politikas debates ²⁴ par END priekšlikumu un sniedza politiskas norādes par turpmāko virzību. Kopumā ministri atbalstīja elastīgāku prezidentvalsts pieeju un lūdza rast risinājumus vēl izskatāmajiem jautājumiem. Ņemot vērā politiskās norādes, 2023. gada pirmajā pusgadā turpinājās tehniskā analīze, un tika iesniegts pilnīgs pārskatīts kompromisa teksts.
39. Pamatojoties uz iepriekšējo prezidentvalstu panākto progresu, prezidentvalsts Spānija turpināja darbu pie END pārskatīšanas. Dosjē tika analizēts Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmēs 6. jūlijā, 18. septembrī un 8. novembrī. Turklāt ALDG 4. oktobra un 23. novembra sanāksmē notika viedokļu apmaiņa. Prezidentvalsts iesniedza informatīvas piezīmes par konkrētiem tematiem un dažu pantu iespējamu alternatīvu formulējumu. Tika analizēti neatrisinātie jautājumi, un galvenā uzmanība tika pievērsta šādiem jautājumiem: minimālie nodokļu līmeņi, jo īpaši nodokļu likmes pārejas perioda beigās (2033. gada 1. janvārī) un īpašs režīms dabasgāzei un sašķidrinātai naftas gāzei; minimālo nodokļu līmeņu indeksācija; zemākā siltumspēja; darījumu lidojumu definīcija; koksnes nodokļi; mijiedarbība starp nākamo END un valsts atbalsta noteikumiem; un jaukti produkti.
40. Prezidentvalstij izdevās identificēt iespējamus kompromisa risinājumus attiecībā uz dažiem apspriestajiem tematiem. Tomēr delegāciju nostājas vairākos būtiskos jautājumos joprojām atšķiras. Tādējādi ir jāturpina darbs, lai panāktu līdzsvarotu kompromisu.

²³ Dok. ST 9874/22.

²⁴ Dok. ST 14736/22.

3) Administratīvā sadarbība nodokļu jomā

a) Direktīva, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (DAC8)

41. Eiropas Komisijas 2022. gada 8. decembrī iesniegtais priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (DAC8)²⁵.

42. Šā leģislatīvā akta priekšlikuma galvenie mērķi bija šādi:

- a) paplašināt automātiskas informācijas apmaiņas darbības jomu saskaņā ar Direktīvu par administratīvu sadarbību (DAC), attiecinot to arī uz informāciju, kas kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem būs jāpaziņo par darījumiem (pārvedumiem vai apmaiņu) ar kryptoaktīviem un e-naudu. Administratīvās sadarbības paplašināšana šajā jaunajā jomā ir vērsta uz to, lai palīdzētu dalībvalstīm risināt ekonomikas digitalizācijas radītās problēmas. DAC8 noteikumos par pienācīgas pārbaudes procedūrām, ziņošanas prasībām un citos noteikumos, kas piemērojami ziņošanai attiecībā uz kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, tiks atspoguļota Kryptoaktīvu ziņošanas sistēma (“CARF”) un Kopējā ziņošanas standartā (“CRS”) izdarītais grozījumu kopums, ko saskaņā ar G20 pilnvarojumu sagatavoja ESAO²⁶. G20 apstiprināja CARF un grozījumus CRS, G20 tos abus uzskata par neatņemamu papildinājumu globālajiem automātiskās informācijas apmaiņas standartiem²⁷;
- b) paplašināt spēkā esošo noteikumu tvērumu par nodokļu jomā relevantas informācijas apmaiņu, iekļaujot tajā noteikumus par tādu iepriekšēju pārrobežu nolēmumu apmaiņu, kuri attiecas uz privātpersonām, kam ir aktīvi ar augstu neto vērtību, kā arī noteikumus par automātisku apmaiņu ar informāciju par dividendēm no nefiduciāriem kontiem un līdzīgiem ieņēmumiem, lai mazinātu riskus, kas saistīti ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu nemaksāšanu un krāpšanos nodokļu jomā, jo pašreizējie DAC noteikumi neattiecas uz šāda veida ienākumiem;

²⁵ Dok. ST 15829/22 + ADD1–ADD5.

²⁶ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>

²⁷ Bali G20 līderu 2022. gada 15. un 16. novembra deklarācija, 31. punkts. (https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

c) grozīt vairākus citus spēkā esošus *DAC* noteikumus. Konkrētāk, priekšlikuma mērķis ir uzlabot noteikumus par nodokļu maksātāja identifikācijas numura (NMIN) ziņošanu un paziņošanu, lai atvieglotu nodokļu iestāžu uzdevumu identificēt attiecīgos nodokļu maksātājus un pareizi novērtēt ar tiem saistītos nodokļus, un lai grozītu *DAC* noteikumus par sodiem, kas dalībvalstīm jāpiemēro personām par tādu valsts tiesību aktu neievērošanu, kuri saskaņā ar *DAC* ir pieņemti par ziņošanas prasībām.

43. Pēc tam, kad bija pabeigts sagatavošanas darbs, kas apkopots dokumentā ST 13210/23, un izdots Eiropas Parlamenta atzinums, Padome 2023. gada 17. oktobrī pieņēma Padomes Direktīvu, ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā ²⁸.

b) *Automātiska nodokļu jomā relevantas informācijas apmaiņa ar jurisdikcijām, kas nav Eiropas Savienībā*

44. Spānijas prezidentūras laikā turpinājās diskusijas un tehniskais darbs saistībā ar pašreizējo stāvokli, riskiem un iespējām apmainīties nodokļu informācijā ar jurisdikcijām, kas nav Eiropas Savienībā, un, konkrētāk, tie aptvēra arī tos aspektus, kas ir saistīti ar personas datu aizsardzības sistēmu un tās saistību ar darbu starptautiskās administratīvās sadarbības jomā.

45. Šis darbs turpināsies un balstīsies arī uz diskusijām, kas par šiem jautājumiem ir notikušas iepriekšējās prezidentūras laikā ²⁹. Mērķis ir nodrošināt, lai ar jurisdikcijām, kas nav Eiropas Savienībā, nepārtraukti darbotos starptautiska informācijas apmaiņas sistēma, kas ir nepieciešama svarīgu sabiedrības interešu dēļ.

²⁸ OV L, 2023/2226, 24.10.2023., 1. lpp.

²⁹ Sk. dok. 10710/23, 31.–32. punktu, dok. ST 15506/22, 46.–48. punktu; dok. 9970/21, 81.–82. punktu; dok. 14651/21, 50.–59. punktu.

c) ES nolīgumi ar Andoru, Lihtenšteinu, Monako, Sanmarīno un Šveici

46. Prezidentvalsts Nodokļu jautājumu darba grupā (augsta līmeņa darba grupā) sāka diskusiju par iespējamiem grozījumiem nolīgumos par finanšu konta informācijas automātisku apmaiņu nolūkā uzlabot nodokļu saistību izpildi starptautiskā līmenī, kurus ES ir noslēgusi ar Andoru, Lihtenšteinu, Monako, Sanmarīno un Šveici (iepriekšējo nolīgumu grozījumu protokolu veidā)³⁰.
47. Delegācijas tika informētas par to, ka Komisija ir neoficiāli sazinājusies ar minēto piecu valstu administrācijām, lai izpētītu šo nolīgumu iespējamo grozījumu tvērumu, kas galvenokārt ietvertu nepieciešamo saskaņošanu ar ESAO Kopējā ziņošanas standartā izdarītajām izmaiņām un citiem saistītiem pielāgojumiem.
48. Komisija norādīja, ka Andoras, Lihtenšteinas, Monako, Sanmarīno un Šveices iestādes ir paudušas interesi atjaunināt nolīgumus ar ES un ka ES dalībvalstis gūs labumu no šādiem atjauninātiem nolīgumiem.
49. Prezidentvalsts uzskatīja, ka vispirms Augsta līmeņa darba grupā būtu lietderīgi izvirzīt apspriešanai jautājumu, vai delegācijas uzskata, ka to (un ES) interesēs ir grozīt šos piecus nolīgumus, un vai neoficiālo saziņu vajadzētu turpināt, lai sīkāk precizētu grozījumu iespējamo tvērumu. Ja neoficiālā saziņa tiks turpināta, tiek pieņemts, ka Komisija ar Nodokļu jautājumu darba grupas starpniecību par šo jautājumu regulāri informēs dalībvalstis.
50. Tiklīdz Komisijas dienestu veiktais neoficiālais “tvēruma izpētes” posms tiks uzskatīts par pabeigtu, vajadzības gadījumā būs jāsāk oficiālais process, kura rezultātā ES vārdā tiek sāktas sarunas (un oficiālas apspriedes).

³⁰ OV L 268, 1.10.2016., 40.–76. lpp.; OV L 225, 19.8.2016., 3.–40. lpp.; OV L 339, 24.12.2015., 3.–35. lpp.; OV L 346, 31.12.2015., 3.–41. lpp.; OV L 339, 24.12.2015., 3.–35. lpp.

51. Saskaņā ar prasībām, kas noteiktas Līgumā par Eiropas Savienību (jo īpaši LES 16. panta 1. un 6. punktā), tā ir Padomes prerogatīva veikt politikas veidošanu, izstrādāt Savienības ārējo darbību un nodrošināt, ka šī darbība ir konsekventa. Ievērojot LESD 218. panta 2. punktu, Padome atļauj sākt sarunas, pieņem sarunu norādes, atļauj nolīgumu parakstīšanu starp Savienību un trešām valstīm un noslēdz nolīgumus.
52. Ievērojot LESD 218. panta 3. un 4. punktu, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, kura pieņem lēmumu, atļaujot sākt sarunas un atkarībā no paredzētā nolīguma priekšmeta izvirzot Savienības sarunu vedēju vai Savienības sarunu grupas vadītāju. Padome var nolīguma sarunu vedējam dot norādes un iecelt īpašu komiteju (piemēram, Nodokļu jautājumu darba grupu), ar kuru apspriežoties, sarunas jāveic. Jāatzīmē, ka Padomei ir jāspēj paust savu nostāju šajā jautājumā un, ja tai ir atrunas par sarunām, par to paziņot Komisijai.
53. Jāatgādina, ka Komisija 2013. gadā risināja sarunas par grozījumu protokoliem, pamatojoties uz Padomes Lēmumu, ar ko Komisiju pilnvaro sākt sarunas par šādiem nolīgumiem, ar sarunu norādēm (pilnvarojumu), ko Padome pieņēma 2013. gada 14. maijā (un pamatojoties uz LESD 218. un 115. pantu) ³¹.
54. Nodokļu jautājumu darba grupas (augsta līmeņa darba grupas) 2023. gada 4. oktobra sanāksmē visas delegācijas vienojās, ka ES interesēs ir strādāt pie tā, lai grozītu spēkā esošos nolīgumus ar piecām valstīm, un ka šajā posmā neoficiālo “tvēruma izpēti”, ko Komisijas dienesti ir veikuši ar šīm valstīm, var uzskatīt par pabeigtu. Dalībvalstis vajadzības gadījumā būtu jāinformē par visām turpmākajām norisēm.
55. Delegācijas arī vienojās, ka oficiālu konsultāciju process, ievērojot šos nolīgumus, tiek uzsākts tikai vienu reizi (un tikai tad, ja) Padome saskaņā ar LESD 218. pantu pieņem lēmumu, ar ko Komisiju pilnvaro sākt sarunas ar šīm piecām valstīm par šo jautājumu.

³¹ Padomes lēmums un sarunu norādes ir izklāstītas dokumentā ST 9356/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED; skatīt arī Padomes protokolu dokumentā ST 9506/13.

d) Administratīvā sadarbība ar trešām valstīm PVN jomā

- *Nostāja, kas jāieņem Specializētajā tirdzniecības komitejā administratīvajai sadarbībai PVN jomā*

56. Komisija 2023. gada 4. septembrī nāca klajā ar priekšlikumu Padomes Lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Tirdzniecības specializētajā komitejā administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā, kura izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses³².

57. Kaut arī pašlaik kompetentā darba sagatavošanas struktūra ar Apvienoto Karalisti saistītos jautājumos Padomē ir Apvienotās Karalistes jautājumu darba grupa, par šo priekšlikumu notika apspriešanās ar Nodokļu jautājumu darba grupu, un iebildumi netika izteikti.

58. Padome minēto lēmumu pieņēma 2023. gada 16. oktobrī (OV L, 2023/2408, 31.10.2023.).

- *Nolīgums starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā*

59. Oktobrī Komisija informēja delegācijas par sarunām ar Norvēģijas iestādēm, kuru mērķis ir grozīt nolīgumu par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu PVN jomā, un Komisija ar tām apspriedās par nolīguma grozījumu projektu.

60. Tā kā lielākā daļa delegāciju grozījumu projektam varēja piekrist, prezidentvalsts secināja, ka nākamais solis ir sagaidīt Komisijas priekšlikumus par nolīgumu parakstīšanu un noslēgšanu saskaņā ar LESD 218. pantu.

61. 2023. gada 24. novembrī Komisija nāca klajā ar priekšlikumiem³³.

³² ST 12523/23 + ADD 1.

³³ Dok.

- *Administratīvā sadarbība PVN jomā ar citām valstīm*

62. ALDG 2023. gada 4. oktobra sanāksmē Komisija informēja delegācijas par pašreizējo stāvokli izpētes kontaktos ar Austrālijas, Japānas, Jaunzēlandes un Kanādas iestādēm par iespējām turpināt darbu, lai izveidotu administratīvo sadarbību PVN jomā. Komisija arī informēja delegācijas par sarunām ar Ķīnas Tautas Republikas iestādēm, kuru mērķis ir noslēgt nesaistošu saprašanās memorandu (iespējamais turpmākais ES un Ķīnas Tautas Republikas administratīvās sadarbības satvars pievienotās vērtības nodokļa jomā)³⁴. Komisija norādīja, ka šīs sarunas joprojām ir apturētas.

C. NODOKĻU POLITIKAS KOORDINĀCIJA (nelegislatīvi jautājumi)

63. Nodokļu politikas koordinācijas jomā (uz ko neattiecas ES tiesību akti nodokļu jomā) ir veikts nozīmīgs darbs, kā izklāstīts turpmāk. Ņemot vērā pašreizējo un turpmāko darbu nodokļu jomā starptautiskā līmenī, var būt gadījumi, kad dalībvalstis var apsvērt jautājumu par to, vai ES un tās dalībvalstu interesēs ir sniegt ieguldījumu šajā darbā un izstrādāt, koordinēt un pārstāvēt Savienības un dalībvalstu politikas nostājas. Tāpēc nodokļu atašeju sanāksmē 2023. gada 13. novembrī delegācijas tika informētas par galvenajiem piemērojamiem noteikumiem un procedūrām, kas jāievēro, izstrādājot nostāju Padomē un koordinējot Savienības un dalībvalstu politikas nostājas nodokļu jomā starptautiskā līmenī. Šim darbam ir stingri jābalstās uz kompetencēm saskaņā ar Līgumu noteikumiem, un tam ir jāatspoguļo lojālas sadarbības princips un ES un tās dalībvalstu starptautiskās pārstāvības vienotība saskaņā ar Līgumu noteikumiem un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru.

³⁴ Padome 2021. gada 10. martā ar vairākām piezīmēm (dok. CM 1978/21 LIMITE, informācija sīkāk izklāstīta dok. ST 6351/21 LIMITE) apstiprināja, ka Komisija sāk sarunas ar Ķīnas Tautas Republikas iestādēm, lai noslēgtu nesaistošu saprašanās memorandu.

1) Rīcības kodeksa jautājumu grupa (uzņēmējdarbības nodokļi)

64. Rīcības kodeksa jautājumu grupa (RKJG) tikās 2023. gada 3. jūlijā, 3. oktobrī un 22. novembrī.
65. Divreiz gadā pārskatīto ES sarakstu ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas, Padome apstiprināja 2023. gada 17. oktobrī, un *Oficiālajā Vēstnesī* tas tika publicēts 2023. gada 23. oktobrī ³⁵.
66. Plašāks ziņojums ir atrodams Rīcības kodeksa jautājumu grupas īpašajā pusgada ziņojumā ³⁶.

2) ANO Rezolūcija par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā

67. ANO Ģenerālā asambleja 2022. gada 30. decembrī oficiāli pieņēma rezolūciju par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā (Rezolūcija 77/244). Ar rezolūciju ANO locekļi lūdza ANO ģenerālsekretāru sagatavot ziņojumu (apspriešanai ANO Ģenerālās asamblejas 78. sesijā 2023. gada septembrī), lai analizētu visus attiecīgos starptautiskos juridiskos instrumentus, citus dokumentus un ieteikumus, kas attiecas uz starptautisko sadarbību nodokļu jomā, pilnībā ņemot vērā spēkā esošās starptautiskās un daudzpusējās vienošanās. Šajā nolūkā ģenerālsekretārs 2023. gada februārī sāka apspriešanos.
68. Nodokļu padomnieki/atašeji 2023. gada 8. martā izteica atbalstu ES komentāru iesniegšanai. Saņēmusi šo atbalstu, ALDG 2023. gada 15. martā, izmantojot neformālu klusēšanas procedūru, izplatīja un apstiprināja komentāru projektu. Pēc tam komentārus parakstīja ALDG priekšsēdētājs, un ES un Zviedrijas delegācijas to kopīgi iesniedza ANO sekretariātam ³⁷.

³⁵ OV C 2023/437, 23.10.2023.

³⁶ Dok. ST 15757/23.

³⁷ Dok. ST 7564/23.

69. ALDG 2023. gada 25. aprīlī notikušajās diskusijās delegācijas izteica savu atbalstu tam, ka Eiropas Savienības dalībvalstis attiecīgā gadījumā koordinē tādas nostājas par starptautisko sadarbību nodokļu jomā, kuras paredzēts virzīt ANO forumos, vienlaikus izvairoties no dubulta darba. ALDG tika pilnvarota turpināt pārraudzīt norises.
70. ANO ĢS ziņojums par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības veicināšanu nodokļu jomā tika publicēts 2023. gada 8. augustā³⁸. Ziņojumā ir analizētas pašreizējās vienošanās starptautiskajā sadarbībā nodokļu jomā un pētītas dažādas iespējas, kā uzlabot starptautisko sadarbību nodokļu jomā.
71. Nodokļu padomnieki/atašeji 2023. gada 15. septembra sanāksmē izskatīja projektu Nostājai ES un tās dalībvalstu vārdā par sadarbību nodokļu jomā Apvienoto Nāciju Organizācijā, kurā tika atspoguļoti ziņojuma secinājumi. Padome nostāju apstiprināja 2023. gada 28. septembrī³⁹.
72. Augsta līmeņa darba grupas 2023. gada 23. novembra sanāksmē prezidentvalsts un Komisija ziņoja par progresu sarunās attiecībā uz rezolūcijas projektu Ģenerālās asamblejas otrās komitejas septiņdesmit astotajā sesijā.

3) **Krievijas agresija pret Ukrainu**

73. Ņemot vērā Krievijas agresiju pret Ukrainu, kurā piedalās Baltkrievija, Nodokļu jautājumu darba grupa izskatīja vairākus pasākumus, ko dalībvalstis, izmantojot nodokļu sadarbības instrumentus, varētu īstenot, lai atbalstītu ES ierobežojošo pasākumu īstenošanu un novērstu to apiešanu.
74. Pirmkārt, dalībvalstis vienojās, ka ir jāpārtrauc jebkāda informācijas apmaiņa nodokļu jomā ar Krievijas Federāciju un Baltkrieviju. Otrkārt, ES dalībvalstis izskatīja vairākus pasākumus, kuru mērķis ir veicināt administratīvās sadarbības Eiropas Savienībā un citu instrumentu izmantošanu nodokļu jomā ierobežojošo pasākumu izpildes kontekstā.

³⁸ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

³⁹ Dok. ST 12967/23.

75. Šajā sakarībā Nodokļu jautājumu darba grupa turpinās izskatīt turpmākās norises saistībā ar šiem pasākumiem, tostarp darbu, kas notiek pagaidu platformā, ko Komisija 2022. gada 3. jūnijā izveidoja kā darba grupas “*Freeze and Seize*” apakšgrupu nodokļu piedziņas jautājumos.
76. ALDG 2023. gada 23. novembra sanāsmē delegācijas iepazīnās ar aktuālāko informāciju, ko Komisija sniedza par šīs apakšgrupas darbu.

4) **Starptautiskas norises**

77. ALDG tika regulāri informēta par attiecīgām starptautiskajām norisēm nodokļu politikas jomā, jo īpaši saistībā ar G20 finanšu ministru sanāsmēm un ESAO/G20 *BEPS* jomā izveidotā iekļaujošā satvara sanāsmēm.
78. Augsta līmeņa darba grupas sanāsmēs delegācijām tika regulāri darīti zināmi jautājumi, kas saistīti ar ASV Likumu par ārvalstu kontu nodokļu pienākumu izpildi (*FATCA*). Kas attiecas uz tā dēvēto “nejaušo amerikāņu” jautājumu, ASV Iekšējo ieņēmumu dienests 2022. gada beigās nāca klajā ar paziņojumu, ar ko uz laiku tiek vājināta to noteikumu stingrība, ar kuriem nosaka neatbilstību, ja 2022., 2023. un 2024. gadā nav NMIN. 2023. gada janvārī par šo notikumu tika informēta ALDG. ALDG dalībnieki 2023. gada aprīlī uzsvēra, ka ir vajadzīgs pastāvīgs un plašāks risinājums, lai nepieļautu, ka ES finanšu iestādes tiek uzskatītas par neatbilstošām NMIN trūkuma dēļ gadījumos, kad finanšu iestādēm nav iespējams saņemt NMIN. ALDG 2023. gada jūlija sanāsmē delegācijas ierosināja nosūtīt vēstuli ASV, mudinot ASV pēc iespējas drīzāk nodrošināt pastāvīgāku risinājumu ar plašāku darbības jomu. Tādējādi 2023. gada septembrī prezidentvalsts Spānija Augsta līmeņa darba grupas vārdā nosūtīja vēstuli ASV. Oktobrī ALDG tika informēta par jaunākajām norisēm saistībā ar *FATCA*. Novembrī ALDG tika informēta par Spānijas prezidentūras un ASV Finanšu ministrijas 13. novembra sanākumi.

5) Nodokli jomās, kas nav saistītas ar nodokļiem (TINTA)

79. ALDG 2013. gada 19. novembrī vienojās, ka ar nodokļiem nesaistītos dosjē iekļautiem nodokļu noteikumiem, kuri rada jebkādas izmaiņas dalībvalstu nodokļu tiesību aktos vai administratīvajā praksē vai kuriem ir cita veida ietekme uz nodokļu noteikšanu, būtu jāietilpst “neoficiālā brīdināšanas mehānisma” darbības jomā. Sistemātiskā pieeja, kurā ar Ģenerālsekretariāta palīdzību nodokļu ekspertu uzmanība tiek vērsta uz šiem gadījumiem, turpināja nodrošināt, lai dalībvalstis laikus tiktu brīdinātas, tostarp par nolīgumu sarunām starp ES un trešām valstīm. Starp ALDG uzraudzītajiem jautājumiem ir Padomes Ieteikums par sociālās ekonomikas pamatnosacījumu izstrādi, ES nostāja, kas jāieņem Pamatkonvencijas par tabakas kontroli 10. Pušu konferences sanāksmē un Mākslīgā intelekta akts.

6) Projekts daudzpusējai konvencijai par Starptautisko Nodokļu strīdu izšķiršanas padomi

80. 2023. gada 10. martā projekta “*Fiscalis*” grupa iesniedza projektu daudzpusējai konvencijai par Starptautisko Nodokļu strīdu izšķiršanas padomi, izmantojot iespēju izveidot pastāvīgu strīdu alternatīvās izšķiršanas komisiju, kura ir paredzēta Padomes Direktīvas (ES) 2017/1852 par nodokļu strīdu izšķiršanas mehānismiem 10. pantā. 2023. gada 23. novembrī ALDG tika informēta par pašreizējo stāvokli šajā jautājumā.